

# TÜRKİYE AVUSTURYA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNE GÖRE GENEL HAKLAR

## SORU-1:

**Türkiye-Avusturya sosyal güvenlik sözleşmesinin vatandaşlarımıza sağladığı olanaklar nelerdir?**

- Türkiye-Avusturya Sosyal Güvenlik Sözleşmesi genel olarak vatandaşlarımızın;
- Avusturya’da buldukları sürelerde bu ülke vatandaşları gibi sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde hak ve yükümlülük bakımından eşit işlem görmelerini,
  - Her iki ülkede geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesini,
  - Avusturya’da kazandıkları haklardan Türkiye’ye dönmeleri halinde de yararlanmaya devam etmelerini,
  - Hastalık, analık, iş kazası ve meslek hastalıkları, yaşlılık, malullük ve ölüm gibi sigorta kollarının gerektirdiği yardımlardan yararlanmalarını, güvence altına almaktadır.

## SORU-2:

**Avusturya’da çalışan vatandaşlarımız öncelikle nelere dikkat etmelidirler?**

Avusturya’daki çalışmalara ait olarak kendilerine verilen **sigorta kartı, çalışma belgesi ve diğer tüm belgeler** saklanmalıdır.

Sosyal güvenlik konusunda karşılaşılan sorunlar veya bilgi alınmak istenildiğinde;

- Avusturya’da bağlı bulunulan **sosyal sigorta kurumuna,**
- **Avusturya’daki Çalışma Ataşeliklerimize,**
- Ankara’da Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü **Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Dairesi Başkanlığı’na,** (Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye-ANKARA)

başvurulmalıdır.

**Yazılı başvurularda istek veya sorunun açıkça yazılması, varsa Avusturya belgelerinin eklenmesi, mevcut olması halinde Türkiye ve Avusturya sigorta sicil numaralarının mutlaka belirtilmesine dikkat edilmelidir.**

## SORU-3:

**Avusturya’da çalışmakta olan vatandaşlarımız ile beraberinde ikamet eden aile bireylerinden kimler sağlık yardımlarından yararlanmaktadır?**

- Avusturya’da çalışan vatandaşlarımızın yanında ikamet eden ve kendi sigortasından dolayı yardım hakkı bulunmayan eşi ile yine yanında ikamet eden ve 18 yaşını doldurmamış çocukları sigortalı adına sağlık yardım talep etme hakkına sahiptirler.
- Genel veya mesleki eğitim yapan çocuklar 27 yaşını dolduruncaya kadar, bedeni, ruhi veya akli sakatlıkları nedeniyle geçimlerini sağlayamayacak durumda olan çocuklar yaş şartı aranmaksızın yardım talep edebilir.

#### **SORU-4:**

**Avusturya’da çalışan sigortalılar, Avusturya’da ikamet eden ve Avusturya’dan aylık alanlar ile bunların yanlarında ikamet eden aile fertlerinden geçici olarak ülkemize gelenlerin, hastalıkları halinde, kendilerine ne şekilde sağlık yardımı verilmektedir?**

- Bunlar; ülkemizde hastalık ve analık yardımlarından mevzuat gereği ödenmesi gereken katkı payları hariç **ücretsiz** olarak yararlanırlar.
- Yardımlar, Türkiye’deki Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşma yapmış resmi veya özel sağlık tesislerinde sağlanır.

**Türkiye’de sağlık yardımlarından yararlanabilmek için Türkiye’ye gelmeden önce, mutlaka Avusturya hastalık kasalarından sağlık yardımlarına hak kazanma belgesi olan A/TR 3 formülerinin düzenletirilmesi ve bu belgelerle öncelikle Türkiye’de bulunulan ildeki sosyal güvenlik il müdürlüğü veya sosyal güvenlik merkezinde faaliyet gösteren Yurtdışı İşlemleri Servisine müracaat edilmesi gerekmektedir.**

#### **SORU-5:**

**Avusturya’dan Türkiye’ye geçici olarak gelen sigortalılar veya aile bireyleri hastalanmaları halinde ne yapmalıdır?**

Avusturya’dan alınan formülerlerle Türkiye’de oturulan yere en yakın sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine başvurulmalıdır.

Avusturya’dan ülkemize gelirken alınması gereken belgeler alınmamış, kaybedilmiş veya belgenin yararlanma süresi geçmiş ise;

- Belge (A/TR 3) temini için sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine başvuruda bulunulur.
- Bu sırada acil olarak tedaviye ihtiyaç duyulması halinde Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşma yapmış sağlık tesislerinde tedavi ücretli olarak yaptırılır.
- Hasta görmüş olduğu tedaviye ait masrafları kendisi öder ve dokümanlı masraf faturası ile tedaviye ait raporu temin eder.
- Tekrar sosyal güvenlik il müdürlüğüne veya sosyal güvenlik merkezine başvuruda bulunup fatura ile raporu ibraz ederek, masraf iadesi talebinde bulunur.
- Avusturya’dan belge temin edilmiş ise, masraflar sağlık sosyal güvenlik merkezince ilgililere iade edilir.
- Belge temin edilememiş ise tüm belgeler Avusturya’da bağlı bulunulan hastalık kasasına teslim edilerek masraf iadesi talebinde bulunulmalıdır.
- Zorunlu olarak sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine müracaat edilmeden acil olarak kurumla anlaşma yapılmamış bir sağlık tesisinde sağlık yardımı görülmesi halinde durumun en kısa zamanda sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine bildirilmesi gerekmektedir.
- Türkiye’deki sağlık kuruluşlarına muayene ve tedavi için başvurulduğunda görevlilere Avusturya adına tedavi görüldüğü bildirilmelidir.

**SORU-6:**

**Avusturya’da ikamet eden ve Avusturya mevzuatına göre sağlık yardımına hak kazanan bir kimsenin bağlı olduğu sigorta merciinin izniyle ülkemize gelmesi halinde sağlık yardımlarından ne şekilde yararlanır?**

Sağlık yardım hakkını Avusturya mevzuatına göre elde etmiş kimselerin hastalıkları nedeniyle tedavilerine devam edilmek üzere bağlı oldukları hastalık sandıklarının izniyle ülkemize gönderilmeleri halinde sağlık yardımlarından yararlanmaya devam ederler. Bunun için;

- İlgililerin Türkiye’ye gelirken Avusturya hastalık sandıklarınca düzenlenmiş A/TR 3 –A formüllerini almaları gerekir.
- Bu formüllerin ülkemize gelir gelmez ikamet mahallindeki sosyal güvenlik il müdürlüğüne / sosyal güvenlik merkezine teslim edilme zorunluluğu vardır.

**SORU-7:**

**Avusturya’da çalışan sigortalılar Türkiye’de oturan aile bireylerinden hangileri sağlık yardımlarından yararlanabilir?**

Avusturya’da çalışan sigortalıların ülkemizde ikamet eden aile bireylerinin hangilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler olduğu Avusturya mevzuatına göre tespit edilmektedir. Bu kişiler ülkemizde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun öngördüğü mevzuata göre sağlık yardımlarından faydalanacaklardır.

**SORU-8:**

**Avusturya’dan aylık alıp Türkiye’de oturan aylık sahiplerinin aile bireylerinden hangileri bakmakla yükümlü olduğu kişilerdir ?**

Avusturya’dan aylık alıp Türkiye’de oturan aylık sahiplerinin aile bireylerinden hangilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler olduğu 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre belirlenecek ve bu Kanuna göre sağlık yardımlarından faydalanacaklardır.

Avusturya’dan aylık alıp Avusturya’da ikamet eden aylık sahiplerinin aile bireylerinden hangilerinin bakmakla yükümlü olduğu kişiler olduğu ise Avusturya mevzuatına göre tespit edilmektedir.

**SORU-9:**

**Avusturya’da çalışan sigortalıların Türkiye’deki aile bireylerinin sağlık yardımlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlamak için ne yapılmalıdır?**

Yardım talebi için sigortalı veya bir yakını Sözleşmeye göre işlem başlatılması için, sosyal güvenlik il müdürlüklerine / sosyal güvenlik merkezlerine başvurması veya sigortalının doğrudan Avusturya hastalık kasasına müracaat etmesi gerekmektedir.

## **SORU-10:**

**Sağlık yardım hakkına sahip bir kimsenin geçici olarak ülkemizde bulunduğu sırada kendi imkanları ile ücretli tedavi görmesi halinde muayene ve tedavilere ait masrafların Avusturya hastalık sandıklarınca ödenmesi ne şekilde olabilir?**

İlgilinin Avusturya adına sağlık yardım hakkının bulunması halinde Avusturya hastalık yardım sandıklarınca, Kurumumuz mevzuatına göre bildirilecek bu tedavi için ödenmesi gereken miktar ilgiliye ödenir.

## **SORU-11:**

**Avusturya mevzuatına göre malullük aylığı alma koşulları nelerdir?**

- 50 yaşın dolmasından önce sigorta vaka'sının meydana gelmesi durumunda;
  - \* Kazanma gücünün yitirildiğinin hekim raporu ile belgelenmesi,
  - \* Sigorta vak'asının ortaya çıkmasından önceki 120 ay içinde 60 prim ödeme ayının veya, \*180 prim ödeme ayının veya,
  - \*300 ay sigortalılık süresinin, mevcut olması,
  - \* Ayrıca, sigorta vak'asının 27 yaşın dolmasından önce ortaya çıkması durumunda en az 6 aylık prim ödeme ayının bulunması, gerekmektedir.
- 50 yaşın dolmasından sonra sigorta vak'asının meydana gelmesi durumunda;
  - \* Sigorta vak'asının meydana geldiği tarih, 50 yaşın doldurulmasından sonra ise; 60 prim ödeme ayı, sigortalının 50 yaşının üzerindeki her ay için 1 ay ancak en fazla 180 aya kadar yükseltilir.
  - \*120 aylık zaman dilimi ise 50 yaşın doldurulmasından sonraki her ay için 2 ay ancak en fazla 360 aya kadar yükseltilir.
- Bir kadın, sigortalı eşinin ölümünden sonra 55 yaşını doldurmuş olması ve canlı olarak 4 çocuk dünyaya getirmiş olması durumunda, çalışma gücünde azalma olup olmadığına bakılmaksızın maluliyet aylığına hak kazanır.

## **SORU-12:**

**Avusturya mevzuatına göre yaşlılık aylığı alma koşulları nelerdir?**

- Yaşlılık aylığı;
  - \* Kadın ise 60, erkek ise 65 yaşını doldurmuş olması,
  - \* 180 prim ödeme ayının mevcut olması veya
  - \* Sigorta vakasının ortaya çıkmasından önceki 360 aylık zaman dilimi içerisinde 180 sigortalılık ayının bulunması veya
  - \* 300 sigortalılık ayının mevcut olması, gerekmektedir.
- İşsizlik durumunda erken yaşlılık aylığı;
  - \*Kadın ise 55, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması,
  - \* 55 veya 60 yaşından sonra 52 hafta işsizlik parası alınması,
  - \* Sigorta vakasının ortaya çıkmasından önceki 360 aylık zaman dilimi içerisinde 240 sigortalılık ayının bulunması ve 240 aylık sigortalılık süresinin en az 180 prim ödeme ayı olarak geçmesi,
  - \*Başvuru esnasında herhangi bir işte çalışmaması, gerekmektedir.

- Uzun sigortalılık süresinde erken yaşlılık aylığı;  
\*Kadın ise 55, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olması,  
\* 450 sigorta ayının veya 420 prim ödeme ayının mevcut olması, gerekmektedir.
- Azalmış işgücü nedeniyle erken yaşlılık aylığı;  
\* Kadın ise 55, erkek ise 57 yaşını doldurmuş olması,  
\* Sigorta vak'asının ortaya çıkmasından önceki son 360 ay içerisinde 180 Prim ödeme ayının bulunması veya,  
\* 240 prim ayının bulunması veya,  
\* Sigorta vak'asının meydana geldiği tarihten önceki 180 ay içinde 72 prim ödeme ayı bulunması ve, kazanma gücünün yitirildiğinin hekim raporu ile belgelenmesiyle birlikte en az 20 haftadan beri iş göremez durumunun mevcut olması, gerekmektedir.

### **SORU-13:**

#### **Avusturya mevzuatına göre dul ve yetim aylığı alma koşulları nelerdir?**

- 50 yaşının dolmasından önce sigorta vakasının meydana gelmesi durumunda;  
\*Sigorta vak'asının ortaya çıkmasından önceki son 120 aylık zaman dilimi içerisinde 60 sigorta ayının veya,  
\*180 prim ödeme ayının veya,  
\*300 sigorta ayının mevcut olması gerekmektedir.
- \* Ayrıca ölümün 27 yaşından önce ortaya çıkması halinde en az 6 aylık prim ödeme süresi, bekleme süresini doldurmuş olmak için yeterlidir.
- 50 yaşının dolmasından sonra sigorta vak'asının meydana gelmesi durumunda;  
\* Sigorta vak'asının meydana geldiği tarih, 50 yaşın doldurulmasından sonra ise; 60 sigortalılık ayı sigortalının 50 yaşın üzerindeki her ay için 1 ay, ancak en fazla 180 aya kadar yükselir.  
\* 120 aylık zaman dilimi 50 yaşın doldurulmasından sonraki her ay için 2 ay eklenerek uzatılır. Ancak, bu süre en fazla 360 aya kadar yükseltilir.

### **SORU-14:**

#### **Avusturya mevzuatına göre ölüm aylığı bağlanmaması durumunda toptan ödeme yapılır mı?**

Sigortalının vefatı halinde geride kalanlara ölüm aylığı bağlanamaz ise dul eş ve 18 yaşını doldurmamış veya tahsile devam eden 27 yaşını doldurmamış çocuklara bir defaya mahsus olmak üzere toptan ödeme yapılmaktadır.

### **SORU-15:**

#### **Türkiye'de veya Avusturya'da geçen sigortalılık süreleri yeterli ise, ayrı ayrı tam aylık bağlanabilir mi?**

01/10/1996 tarihinden sonra aylık talebinde bulunan kişilere Türkiye veya Avusturya'da geçen hizmetler, ülkelerin kendi mevzuatlarına göre müstakil aylık bağlamaya yeterli ise her ülke ayrı ayrı müstakil aylık bağlar.

**Avusturya’da çalışan vatandaşlarımızın, kendilerine veya hak sahiplerine bir aylık bağlanması için, Avusturya’daki veya Avusturya ile Türkiye’deki, çalışmalarının aylık bağlanması için aranan asgari süreye ulaşması konusunda gerekli özeni göstermeleri gerekmektedir.**

**SORU-16:**

**Türkiye-Avusturya sosyal güvenlik sözleşmesine göre Türkiye’deki hangi hizmetler birleştirilebilir?**

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa, (Devredilen Sosyal Sigortalar Kurumuna, BAĞ-KUR ve TC Emekli Sandığına tabi hizmetler dahil)
- 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklara, tabi olarak geçen hizmetler birleştirme kapsamındadır.

**SORU-17:**

**Anlaşmaya göre aile yardımları (çocuk paraları) Avusturya tarafınca ödenmekte midir?**

- Avusturya’da çalışan Türk işçileri Avusturya’da yanlarında ikamet eden çocukları için aile yardımlarından yararlanmaktadır.
- Türkiye’de yaşayan çocukları için Aile Yardımı ödemeleri Avusturya tarafınca 1/10/1996 tarihinden itibaren ödenmemektedir.

**SORU-18:**

**Avusturya’da prim iadesi var mıdır?**

Avusturya mevzuatına göre prim iadesi yapılmamaktadır.

**SORU-19 :**

**Kısmi aylık alanlar borçlanabilir mi?**

Sosyal güvenlik sözleşmeleri uygulanmak suretiyle kendilerine veya hak sahiplerine sosyal güvenlik kanunlarına göre kısmi aylık bağlanmış olanlar ile bağlanacak olanlar, diledikleri takdirde yurt dışında geçen ve tam aylık almak için yeterli gün sayısını veya hizmet cetvelindeki gün sayılarının tamamını borçlanabilir.

**BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK KURUM VE KURULUŞLARIN ADRESLERİ :**

**TÜRKİYE’DE**

**T. C.  
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI  
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü  
Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığı  
Mithatpaşa Cad. No:7  
06437 Sıhhiye-Ankara/TÜRKİYE**

**TELEFON: +90 312 444 32 01**  
**FAX: +90 312 435 32 14**

**AVUSTURYA'DA**

**Viyana Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği**  
**Prinz-Eugen Str.40**  
**1040 Wien AVUSTURYA**  
**TELEFON : 01-5057806 FAX : 01-5057806**

**Bregenz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği**  
**Bahnhofstr.-12**  
**A-6900 Bregenz/AVUSTURYA**  
**TELEFON : 05574-47269 FAX : 05574-42441**

**Salzburg Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşeliği**  
**Strubergasse-9**  
**5020 Salzburg AVUSTURYA**  
**TELEFON : 0662-442115 FAX : 0662-4421334**